

El projecte *Busca els teus avantpassats* es va presentar als ciutadans al maig de 2006. Ara compleix 5 anys i és moment de fer memòria i balanç del que és i ha esdevingut com a element innovador en el món dels arxius.

El que va ser durant molt de temps un projecte a llarg termini, és actualment un servei permanent de l'Arxiu Municipal de Dénia que permet accedir de forma senzilla a la informació dels llibres parroquials, digitalitzats, amb la finalitat de realitzar recerques genealògiques o per a la investigació.

Abans d'iniciar el projecte ja ens arribaven sol·licituds d'informació sobre avantpassats per diferents vies, tant presencials com per correu ordinari, telèfon o per correu electrònic. Existia i existeix una demanda social que va en augment. Les

BUSCA ELS TEUS AVANTPASSATS. CINC ANYS D'UN SERVEI PIONER DE L'ARXIU MUNICIPAL DE DÉNIA

Rosa Seser Pérez

Lidia Peris de los Santos Juanes

Arxiu Municipal de Dénia. (archivo@ayto-denia.es)

circumstàncies van fer que l'Arxiu de Dènia poguera obtenir la informació dels llibres parroquials de l'església de Nostra Senyora de l'Assumpció, amb la qual cosa podien, des de l'Arxiu Municipal donar a conèixer el fons i fer-lo servir entre la població com a part implicada, convertint-se així en una eina de difusió i dinamització de l'Arxiu, institució desconeguda per a molts ciutadans. Ara, amb aquest projecte, persones que mai anirien a un arxiu contacten amb el món dels documents i investiguen la seva pròpia història, la de la seva família. Proposem apropar-nos al ciutadà oferint l'oportunitat de practicar l'ofici d'historiador, en una temàtica molt pròxima, la de la genealogia que té molts adeptes i pot arribar a interessar a un gran sector de la població, per motius sentimentals o legals.

Els llibres sacramentals i la seva digitalització

La font d'informació sobre la qual es treballa són els llibres sacramentals de la parròquia de Nostra Senyora de l'Assumpció que arrepleguen les actes de totes les persones que des del 1557 han rebut a Dènia els sacraments del baptisme, la comunió, la confirmació, el matrimoni i la defunció. Destacar que en l'apartat dedicat a les defuncions s'anoten en un registre a banda les morts dels nounats i xiquets menuts que reben el nom d'albats. Els llibres parroquials es consideren una font històrica molt valorada perquè són els únics registres demogràfics fins que no es va implantar amb caràcter obligatori el Registre Civil l'any 1871.

El projecte es va iniciar amb la firma d'un conveni entre l'Ajuntament de Dènia i la parròquia de l'Assumpció, a la que agraïm l'interès en el projecte i la cura en la conservació dels llibres. En una primera fase, entre els anys 2001-2002, es va microfilm la documentació eclesiàstica que ja estava organitzada, però l'any 2004, ja a l'Era digital present i de cara a una millor difusió entre els ciutadans, aquells microfilms es van passar a format digital. La finalitat era la seva consulta mitjançant uns ordinadors instal·lats a la sala d'atenció al públic de l'Arxiu de Dènia. Com a data límit de digitalització es va triar l'any 1900, per a oferir uns 100 anys d'antiguitat en compliment de la Llei 15/99 de Protecció de Dades de Caràcter Personal. La intenció és anar a poc a poc augmentant la digitalització i incorporar més anys del segle XX.

El total de llibres sacramentals digitalitzats és de 49 volums:

–21 *Quinque Libri*, anomenats així perquè cadascun recull els cinc sacraments.

	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	8 3-1846
<i>Quinque Libri</i>	1847-1851
Llibre de batejos	1852-1857
Llibre de batejos	1858-1862
Llibre de batejos	1863-1868
Llibre de batejos	1869-1873
Llibre de batejos	1874-1875
Llibre de batejos	1876-1878

- la guarnició militar del Castell de Dénia des de 1787 ns 1888.

Quinque Libri Quinque Libri Quinque Libri Quinque Libri Quinque Libri
Quinque Libri Quinque Libri Quinque Libri Quinque Libri Quinque Libri
Quinque Libri Quinque Libri Quinque Libri Quinque Libri Llibre
Castrense Quinque Libri Quinque Libri Quinque Libri Quinque Libri
Quinque Libri Quinque Libri Quinque Libri Llibre de batejos Llibre de
batejos Llibre de batejos Llibre de batejos Llibre de batejos Llibre de
batejos

1557-1577 1557-1593 1610-1622 1623-1632 1633-1651 1651-1666
1666-1687 1687-1699 1700-1712 1713-1734 1735-1749 1750-1765
1766-1779 1780-1790 1787-1888 1791-1804 1804-1813 1813-1822
1822-1828 1828-1835 1843-1846 1847-1851 1852-1857 1858-1862
1863-1868 1869-1873 1874-1875 1876-1878

	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-
	-

—

— g p

—el nom i el primer cognom dels avis per les dues branques

—el lloc de procedència tant dels pares com dels avis

Altres dades que no apareixen sempre són: la professió del pare, les edats dels progenitors i el carrer on viuen.

Llibre de batejos Llibre de batejos Llibre de batejos Llibre de batejos
Llibre de batejos Llibre de batejos Llibre de batejos Llibre de matrimonis
Llibre de matrimonis Llibre de matrimonis Llibre de defuncions Llibre de
defuncions Llibre de defuncions Llibre de defuncions Llibre de defuncions
Llibre de defuncions

Les actes sacramental

1879-1881 1882-1884 1885-1886 1887-1889 1890-1894 1895-1897
1898-1900 1852-1862 1863-1873 1874-1901 1852-1862 1863-1868
1869-1878 1879-1882 1883-1887 1888-1895

La informació que ens aporten les actes sacramentals és fonamental per a la recerca genealògica i la investigació demogràfica. El registres sacramentals amb el temps anaren sent cada vegada més complets en informació, aquestes dades faciliten les recerques dels avantpassats més antics, en les quals la informació és més reduïda.

primer cognom dels pares i de vegades els noms i el primer cognom dels avis, a partir del XVIII la informació és més àmplia i guren dades xes com:

- la data i l’hora de naixement
- el nom i el primer cognom del pare i la mare
- el nom i el primer cognom dels avis per les dues branques –el lloc de procedència tant dels pares com dels avis

Altres dades que no apareixen sempre són: la professió del pare, les edats dels progenitors i el carrer on viuen.

Juan, Bautista la Ciudad de Bontia y Pina de la del mar de Talia.
 1712
 Pina
 12
 es del otro mil ochocientos y ochenta y siete. El día quince de este
 mes de esta parroquia, bautizó solemnemente a
 Juan Bautista Pina, hijo legítimo de José Pina
 natural de esta, de María y sus abuelos, Catalina y
 de Teresa Pina natural de esta, de matrimonio
 procuradores y canónigos de esta: Muelo Antonio
 Juan Pina y Paula Mollet; Matamoros Miguel
 Pina y Juana de la Cruz todos naturales, por
 procuradores y canónigos de esta: Pina la noche
 sucedida a las diez; Juan Bautista Miguel
 Pina y Juana de la Cruz naturales, y vecinos de
 esta, a la que precede el padrón de esta
 y diligencias que constan de unánime en
 Bontia Ciudad de Bontia. Bontia Ciudad de Bontia.
 M. José Bautista, Not. Pina

Les actes de matrimoni i defuncions al llarg dels segles també han anat ampliant la informació donada amb les dades que a continuació s'indiquen:

En les actes de **matrimoni** figuren:

- el lloc i la data de casament.
- el nom i el primer cognom del nuvi amb indicació de l'estat civil: solter, vidu,
- i el lloc de procedència..
- el nom i el primer cognom del pare i de la mare del nuvi amb la procedència.
- el nom i el primer cognom de la núvia amb l'estat civil i la població d'origen..
- el nom i el primer cognom del pare i de la mare de la núvia i el lloc originari.
- el nom i el primer cognom dels testimonis i la procedència..

Les actes de **defunció** aporten la següent informació:

- el lloc i la data de la sepultura eclesiàstica.
- el nom i el primer cognom del difunt.
- l'edat i la procedència (sols en algunes ocasions).
- el nom i el primer cognom del pare.
- el nom i el primer cognom de la mare.
- el nom i el primer cognom del marit o la muller.
- el lloc de residència del matrimoni.
- si el finat atorgà o no testament.

ROSA SESER PÉREZ & LIDIA PERIS DE LOS SANTOS JUANES

–si el soterrament va ser de caritat.

–si el soterrament va ser de caritat.

–si va rebre l'extrema unció.

XIX.

–si deixà lls com a hereus.

–si va rebre l'extrema unció. P P P g XIX. –si deixà fills com a hereus.

Pel que fa a la gestió de la informació per tal d'oferir-la als

g p

usuaris, la documentació del s. XIX, la més consultada, disposa

dels seus propis índexs de naixements, matrimonis i defuncions,

p

disponibles també en format digital. Aquests índex presenten una

g q p

ordenació molt adequada per a facilitar la recerca, com es pot veure

p p

en la següent taula:

Llibre índex de batejos

1800-1875

1800-1875

Ordre alfabètic i cronològic

Llibre índex de batejos

1876-1904

1876-1904

Ordre alfabètic i cronològic

Llibre índex de matrimonis

Llibre index de matrimonis

1886-1905

1886-1905

Ordre cronològic per anys

Llibre índex de defuncions

Llibre index de defuncions

1801-1890

1801-1890

Ordre alfabètic i cronològic

El índex dels registres parroquials estan redactats de forma molt

p q

clara pels successius rectors que els empraven de manera habitual en

q p

les seues tasques de control dels feligresos, per exemple, era corrent

g p p

al llarg del segle XIX que al costat de la partida de baptisme de

g q p p

qui es casava, el rector afegira, en nota marginal, quan, amb qui i

g g q q

on contreia matrimoni el registrat. La utilització dels índex de cara

a la investigació és molt senzilla: s'ha de fer la recerca de manera

alfabètica per la primera lletra del cognom i en el llistat, ordenat

p g

cronològicament, buscar l'any que ens interessa. Una vegada trobada

q g y

la persona com ens indica any y foli ja podem anar directament al

p l y y

llibre sacramental de l'any corresponent i al foli concret i per tant

p p

a l'acta de la persona buscada. El resultat del procés són recerques

p q

molt ràpides que agilitzen el servei als usuaris.

q g

La documentació més antiga, del segle XVI al XVIII no

g

disposava de cap instrument de recerca original i aleshores es va

p g

decidir preparar una base de dades amb l'aplicació informàtica

p p

Acces, anomenada "FAMÍLIES DE DÉNIA", que de moment

inclou la informació des de 1700 a 1803. Aquest recull de referències

es vol ampliar en un futur ns a l'any 1557, encara que no sembla

q y

una necessitat urgent perquè el més consultat són els registres dels

p q g

segles XIX i XVIII.

A partir de juliol del 2005, malgrat la gran magnitud de treball

que representava, es va començar la tasca de realització de la base

		F		GI
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Edo</i>	1945	194	
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Maria Antonia</i>	-	194	1
<i>Jordi i Maria</i>	<i>José</i>	-	202	
<i>Jordi i Maria</i>	<i>José</i>	-	205	1
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Antoni</i>	-	206	1
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Antoni</i>	-	20	5
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Maria Antonia</i>	1946	210	1
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Antoni</i>	-	217	
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Francisco</i>	-	219	1
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Antoni</i>	-	220	
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Maria Antonia</i>	-	221	1
<i>Jordi i Maria</i>	<i>José</i>	-	224	
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Antoni</i>	-	226	1
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Antoni</i>	-	229	
<i>Jordi i Maria</i>	<i>Antoni</i>	-	233	1

de dades i es va fer un buidatge d'informació de cada partida amb el resultat de 17.252 registres informàtics que es corresponen a:

Batejos----- 7013 registres
 Matrimonis----- 1855 registres
 Defuncions ----- 4621 registres
 Defuncions (Albats)----- 3760 registres

Cada registre consta de diversos camps:

CD/Pàg.: Indica el CD-Rom on es troba i la pàgina referent al visor informàtic.

SACRAMENT: Tipus de sacrament.

DATA: Any/Mes/Dia

NOM: Al segle XVIII era freqüent ser batejat amb 6 o 8 noms, donada la complicació i en consideració a que la base de dades és un instrument de localització, més que d'informació, es va acordar posar tan sols els dos primers noms.

Per tal de seguir un criteri fix hem fet la transcripció original dels noms dels sacramentats sempre en valencià fins al 2 de setembre de 1744 data de l'edict de l'arquebisbe Andrés Mayoral pel qual s'obligava a la utilització del castellà en l'administració eclesiàstica i per tant en la redacció de les actes sacramentals. Tan sols hem exceptuar d'aquesta norma el nom de *Joseph*, que es manté escrit en aquesta forma.

PROFESSIÓ: Té un apartat específic i amb un desplegable que hem anat completant conforme ens anaven apareixent nous oficis. Alguns hui resultarien molt curiosos, com per exemple "soguejador", "quincaller", "guarda de tabac", "gabiaire", "beata"

i altres. El castell i el port de Dénia afavoreixen l'existència de personal militar de diversa graduació; en aquest camp de la base de dades s'especifica la graduació i a quin regiment es pertany, com és el cas de: "Soldat del regiment de Flandes" o "Capità de marina". Sobre les professions tan sols cal indicar que quan es tracta d'actes referides a xiquets o dones es fa referència a la professió del pare o del marit.

NOTES: Aquest camp ens ha servit per a indicar aquells aspectes importants que no tenen cabuda en altre lloc. El nom de la núvia en el cas dels matrimonis o del cònjuge en les defuncions, edat, carrer on vivien, malnoms, origen de les persones quan són de fóra de la comarca de la Marina Alta, si són "expòsit", la raça com per exemple "gitano", referències a fets històrics "Setge Guerra Successió" o la causa de la mort, com "ajusticiat".

SEXE: Aquest indicador tan sols es marca quan es refereix al sexe femení. Ens serveix per a fer llistats o recerques per sexe.

La documentació és fàcilment accessible a la gran majoria dels usuaris, tant investigadors com públic en general mitjançant dos ordinadors disponibles. S'ha d'emplenar un formulari on s'indique de quins familiars amb nom i cognoms desitgen trobar informació. El personal de l'Arxiu realitzarà la primera recerca amb l'usuari per a que aprenga el maneigament del visor informàtic *Minidoc*, d'ús molt senzill. Després ja pot continuar l'usuari tot sol amb la seva investigació. Les recerques en la base de dades, Famílies de

Dénia, es realitza de manera controlada a través del personal de l'Arxiu que si cal imprimirà un informe en paper amb el resultat de la recerca sol·licitada prèviament per l'usuari. L'Arxiu completa el servei amb la realització de còpies en paper de les actes sol·licitades pels interessants.

Difusió del servei i valoració dels resultats

Per a difondre el nou servei es va realitzar un fullet explicatiu amb tot allò relacionat: la manera d'accedir, la font d'informació, el enllaços d'internet relacionats amb el tema genealògic, etc...

Phocaela, la nau dels avants
www.phocaela.com

Si sempre has tingut interès per saber quins són els teus orígens familiars, el nom dels teus avantpassats, si eren de Dénia o no, en què treballaven i on vivien.
Aquesta és la teua oportunitat.

L'Arxiu Municipal de Dénia et fa accessible totes aquestes dades.

Gràcies a la col·laboració de la Parròquia de Nostre Senyor de l'Assumpció de Dénia que ens ha permès microfilmar el seu fons documental, hem dat a terme la seva digitalització i podem oferir la consulta per ordinador dels llibres parroquials.

A partir d'aquestes fonts, hem realitzat una base de dades anomenada FAMILIES DE DÉNIA que utilitzarem per localitzar els avantpassats que t'interessen.

Des d'un ordinador que et facilitarem i sempre amb la nostra orientació podràs utilitzar una RECERCA en la base de dades i CONSULTAR en format CD-Rom les actes de batejos, comunions, anomenaments, matrimonis, defuncions i altres dels llibres sacramentals on figuren totes les persones i famílies de Dénia des del segle XVI.

Altres fonts d'informació
www.denia.es

PADRONS MUNICIPALS

Es conserven a l'Arxiu Municipal des del segle XIX i pots consultar les cues a fiut complementària per descobrir en quin carrer o partida de Dénia vivien els teus avantpassats, quins familiars habitaven en una mateixa casa etc...

REGISTRE CIVIL MUNICIPAL

L'Arxiu custodia documentació del Registre Civil Municipal des de 1841 fins 1866. Són certificacions similars a les eclesiològiques, amb el mateix tipus de dades.

REGISTRE CIVIL DEL JUATAT DE DÉNIA

El Jutjat de Dénia número 1 conserva el Registre Civil de la ciutat a partir de l'any 1891 fins l'actualitat. Allí podràs consultar els naixements, matrimonis i defuncions privats i oficials.

INTERNET. ENLLAÇOS D'INTERÉS

- <http://www.familysearch.org> (figuren llistats d'embarcaments amb dades d'emigrants que anaven a Nova York)
- <http://www.familysearch.org>
- <http://www.familysearch.org>
- <http://www.familysearch.org>
- <http://www.familysearch.org>
- <http://www.familysearch.org>

i taula redona d'iniciació a la genealogia a càrrec de Joan Francesc Pi i Aparisi, aleshores president de l'Associació Valenciana de Genealogia i Heràldica que va donar els rudiments per a elaborar un arbre genealògic, els programes informàtics existents per a la seva realització i altres dubtes plantejats pel públic, que va mostrar el seu interès per aquesta temàtica.

Els mitjans de comunicació varen mostrar el seu interès des de la presentació del projecte, fet que ajudà també a la difusió; fins i tot es va interessar la cadena de TV autonòmica que va vindre a l'Arxiu Municipal. Des de l'Arxiu Històric Provincial d'Alacant ens van convidar a participar en les "Jornades de Dinamització d'Arxius" celebrades en abril de 2011 on explicarem a altres arxivers de la província com funcionava el servei com a eina de difusió.

En quant als resultats, a nivell de consultes d'usuaris, s'ha obtingut una gran acceptació. Des de maig del 2006, moment de presentació del servei, fins a finals del mateix any, es van efectuar més de 70 sol·licituds que van ser investigades i finalitzades. Des d'aleshores es manté una mitjana de al voltant de 60 i 70 sol·licituds per any que en gran mesura provenen de veïns de Dénia i de la comarca de la Marina Alta; cal destacar per la seua importància les sol·licituds dels residents en França, descendents d'aquells deniers que sobre tot a finals del segle XIX i principis del XX van emigrar a Alger i després de la descolonització varen tornar a França.

El contacte de l'Arxiu amb aquest usuaris, diguem no professionals de la investigació, ens ha permès relacionar-nos més directament amb el conjunt de la població. Des de la perspectiva d'aconseguir més materials per a l'arxiu aquesta experiència ha resultat també positiva ja que ens ha facilitat l'accés a documentació de particular i hem pogut incorporar còpies i originals de fotografies interessants sobre paisatges, llocs, festes o costums, testimonis imprescindibles de la història de Dénia.

Des de l'Arxiu Municipal de Dénia ja estem treballant en el que serà la segona part del projecte, ara amb documents dels fons municipal. Es tracta de la digitalització dels padrons de veïns de Dénia del s. XIX fins a primeries del XX. Una documentació molt interessant que complementa la informació dels llibres parroquials amb dades sobre el domicili, el membres integrants de la família, si tenen criats o no, els oficis, el lloc de procedència, si sabien llegir o escriure i el temps de residència a la població.

L'esforç en personal i temps ha sigut important però estem satisfets perquè hem creat un servei permanent amb dos vessant d'ús; per una banda serveix per a la investigació amb múltiples aplicacions: història en general, l'estructura familiar, la demografia història, la filologia des del punt de vista onomàstic, topogràfic, la història de la medicina, etc ; per altra banda ens ha permès apropar-nos als ciutadans que amb la recerca de les seues famílies venen a l'Arxiu, valoren el treball de la investigació, descobreixen la importància dels documents i la necessitat de la conservació i custòdia del patrimoni documental. Per tot açò seguirem oferint els nostres serveis i promocionarem uns arxius oberts als ciutadans, centres d'intercanvi cultural i en última instància garants dels drets constitucionals.